

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI Nr. 1019

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Vineri 28 noiembrie 1969
4 pagini 25 bani

■ Un experiment privind problematizarea lecțiilor de istorie — pag. 2

■ Ce teme discutăm în consiliul profesoral? — pag. 3

■ Aspecte contemporane din învățămîntul danez — pag. 4

Sesiuni științifice

În ansamblul acțiunilor care vizează perfecționarea învățămîntului, manifestările organizate de societățile științifice ale cadrelor didactice au meritul de a contribui în același timp la îmbogățirea culturii de specialitate, la dezvoltarea interesului pentru munca de cercetare, precum și la elucidarea unor probleme cu caracter pedagogic ale școlii contemporane. Aceste caracteristici le-am găsit reunite și în recentele acțiuni inițiate de Societatea de științe filologice la București și de Societatea de matematică la Arad.

Sesiunea metodică științifică pe țară organizată la București, între 22-23 noiembrie a.c. de către Societatea de științe filologice a avut tema „Predarea literaturii la orele de limbi străine în clasele a XI-a și a XII-a”. Așa cum au arătat în cuvîntările lor de deschidere a lucrărilor sesiunii prof. univ. Ion Brăescu, vicepreședinte al Societății și conf. univ. Emil Boldan, secretarul general, tema respectivă se înscrie într-un program mai vast de acțiuni menite să ajute la lămurirea complexelor probleme ale predării limbilor străine în școala de cultură generală.

În cea mai mare parte a lor, lucrările sesiunii au urmărit să delimiteze locul pe care îl are studiul literaturii în predarea limbilor străine, contribuția pe care o poate aduce la mai rapidă și mai temeinică însușire a cunoștințelor de limbă, precum și să scoată în evidență cele mai eficiente și mai moderne modalități de predare a acestui context literar-lingvistic. După

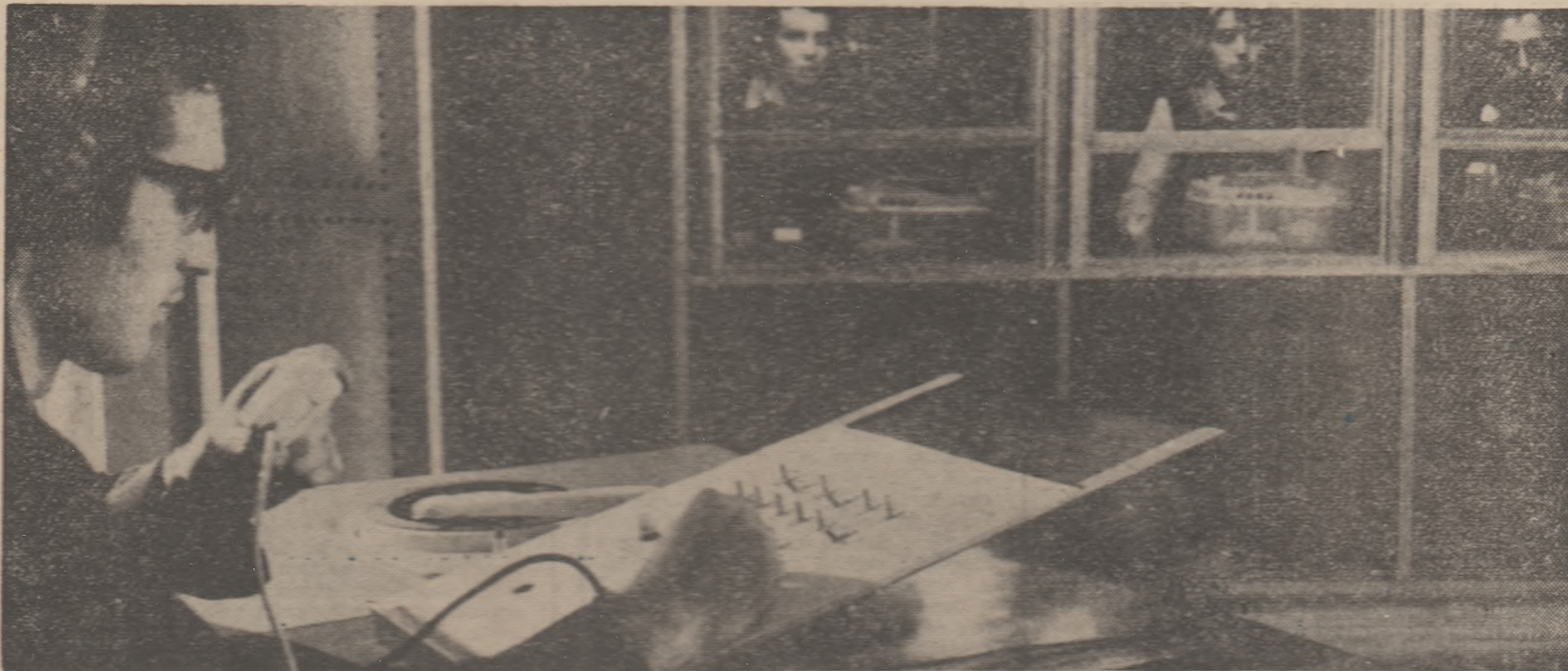
două interesante comunicări, constituite dintr-un fel de punere în discuție a unor probleme, „Literatura, mijloc de predare a limbilor străine” (prof. univ. Mihail Bogdan — Cluj), iar alta „Unitatea dialectică dintre predarea limbii și a literaturii” (lector univ. Antoaneta Christescu — București), numeroși participanți la lucrările sesiunii — cercetători, cadre didactice din învățămîntul universitar și de cultură generală, membri ai filialelor și subfilialelor societății din întreaga țară — au asistat la un șir de lecții practice demonstrative prezentate la cîteva din liceele bucureștene și urmate de discuții. Astfel, profesorii și specialiștii în limba engleză au asistat la o lecție prezentată de prof. Mariana Țăranu la Liceul nr. 10, cel de limba franceză la o lecție prezentată de prof. Ion Nicolae la Liceul „Mihai Viteazul”, iar cei de limba rusă la lecția profesoarei Larisa Solănescu de la Liceul „N. Bălcescu”.

În cea de a doua zi a lucrărilor s-au prezentat comunicări și s-au purtat dezbateri pe teme privind îmbogățirea lexicului prin orele de literatură, valoarea educațională a lecțiilor de literatură sau mijloacele audio-vizuale în sprijinul predării literaturii, problemele de elucidare cărora și-au adus contribuția lectorii universitari Valeria Alcalay, Sara Bulum, Maria Kotovskii, Valentina Odorescu, profesorii Felicia Predoiu, Edith Rapoport, Maria-Luiza Ungureanu, Lavinia Jitaru, Alexandru Roman, Inocențiu Măcăreanu și alții.

La Arad, profesorii de matematică din întreaga țară au

discutat, în cadrul unei sesiuni organizate de Societatea de științe matematice prin contribuția directă a filialelor sale din Cluj și Arad, tema „Elemente de calcul numeric și programare matematică în liceu”. Au fost audiate cu acest prilej expunerile „Probleme actuale de analiză numerică” (facad. prof. Tiberiu Popovici), „Metoda eliminării a lui Jordan și aplicații” (conf. dr. Ion Marușciac), „Predarea elementelor de programare matematică în liceu” (prof. dr. Elena Popoviciu), „Aritmetica intervalelor în calculul aproximativ” (dr. Ștefan Berți). Conținutul acestor expuneri ca și lecția deschisă la care au asistat participanții la conferință au demonstrat posibilitatea introducerii în școala a unor noțiuni de analiză numerică, precum și faptul că acestea pot fi aplicate la probleme practice pe deplin accesibile elevilor.

Discuțiile ce au urmat au scos în evidență că una din direcțiile ce trebuie urmate pentru modernizarea învățămîntului matematic în liceu o constituie introducerea elementelor de calcul numeric și programare matematică. S-a arătat că este necesar să se acorde mai multă atenție capitolelor „Elemente de programare liniară din geometria analitică”, să se direcționeze gîndirea elevilor în rezolvarea unor probleme, spre analiza calculului numeric, să se realizeze o mai strînsă legătură a problemelor de matematică cu practica, evitîndu-se folosirea unor exerciții artificiale, în alcătuirea cărora se pornește de la rezultate.

Laboratorul este-tinut al Liceului „Gh. Ștefiu” din Capitală

RAID ANCHETA

CUM SÎNT VALORIFICATE POSIBILITĂȚILE LOCALE ÎN ORGANIZAREA PRACTICII LA CLASA A IX-A

După aproape un trimestru, activitatea tehnico-practică — acest element esențial, care conferă clasei a IX-a un profil și o structură specifică în ansamblul învățămîntului de 10 ani — și-a definit în mare măsură caracteristicile, devenind, din ce în ce mai pregnant, un factor cu o deosebită pondere formativă și educativă în pregătirea pentru muncă și viață a elevilor.

Acest fapt îmbucurător l-am constatat recent, cu prilejul unui raid pe care l-am întreprins prin cîteva școli de 10 ani din județul Prahova. Acțiunile complexe și de amploare desfășurate sînt de Inspectoratul școlar cit și de conducătorii școlilor la începutul anului în vederea creării condițiilor pentru buna desfășurare a practicii tehnice și a activității de cercetare. Și chiar dacă nu există încă peste tot un sistem bine consolidat de muncă, chiar dacă nu s-au găsit peste tot cele mai bune formule și în unele locuri se simte peeceta improvizativă, totuși se pot desprinde de pe scum destule concluzii pozitive.

În munca agricolă — un demaraj bun

Organizînd pregătirea elevilor din clasele a IX-a ale școlilor situate în domeniul agriculturii și viticulturii, școlile prahovene au luat în seamă, bineînțeles, condițiile locale, specificul zonelor de șes sau de deal. Un accent deosebit s-a pus pe conținutul agrotehnic înaintat al pregătirii practice, realizat datorită colaborării cu întreprinde-

rite de specialitate. La Școala generală de 10 ani din comuna Căpătura de Jos, de exemplu, au urmat la legătură diverse școli și ferme de la Căpătura și Lăzărești, s-au găsit locurile unde să se desfășoare pentru a se asigura buna pregătire a elevilor. O mînașă încheiată încă de la început între școlile și societățile agricole socialiste a specificat cu nădejde lucrările la care urmașii să participe elevii, în cadrul practicii continue, dar și faptul că li se repartizează un lot care va rămîne la

dispoziția lor. Pe acest lot elevii, îndrumați de profesora de specialitate și de inginerul agronom al I.A.S.-ului, au efectuat pînă în prezent lucrări de pregătire a terenului pentru ca în primăvară să planteze viță de vie, pe care tot ei o vor îngriji.

Firește că, în prealabil, ei s-au familiarizat cu problemele generale ale organizării unității agricole din localitate. Apoi, după cum ne-a spus directorul școlii, prof. VALERIU GĂNESCU, au recoltat și sortat struguri, cîpătînd în același timp și noțiuni generale de fitopatologie viței de vie și de pregătire a viței pentru iarnă. Din discuțiile purtate cu elevii înșiși se-am putea da seama că practica vizionată li face să îndrăgescă și mai mult frumuseța ocupației a părinților lor.

O bună instruire practică în domeniul viticulturii se constată și la clasa a IX-a de la Școala generală de 10 ani din comuna Fîntînele. Ținînd seama de condițiile pedoclimatice ale zonei, profesorul de biologie-agricultură CONSTANTIN AVRAM le-a predat, în cadrul pregătirii practice, noțiuni de vini-

cație, de evidențiere contabilă, de selecție, de depozitare și păstrare a strugurilor, alături și producători direcți, precum și noțiuni privind întreținerea unor mașini agricole.

De un real folos în desfășurarea muncii mele cu elevii, au fost cursurile organizate de către Inspectoratul pentru noi, cei care predăm la clasa a IX-a, ca și indicațiile din lucrarea metodică „Recomandări pentru organizarea și desfășurarea pregătirii practice a elevilor din clasa a IX-a a școlii generale de 10 ani” — ne-a spus tov. Avram. Dar pentru ca practica să meargă mai bine, pentru ca noțiunile predate de noi să fie mai utile elevilor ar trebui să avem la dispoziție o serie de materiale didactice strict necesare însușirii eficiente a cunoștințelor. Mă gîndesc la asemenea materiale cum sînt planșele cu părțile principale ale mașinilor agricole existente, cu procedee utilizate în cîmînzarea agriculturii și la filme didactice cu teme viticole și agricole, care ar trebui să se afle din belșug la dispoziția școlilor sătești.”

Atributurile competenței îndrumătorului de practică

Un fapt care devine repede evident pentru cei care analizează modul cum se desfășoară practica în clasele a IX-a din școlile orașului Ploiești este că lucrurile merg bine acolo unde în organi-

M. VERDES
și V. APOSTOL

(Continuare în pag. a III-a)

CASA CORPULUI DIDACTIC — INSTITUȚIE CU MULTIPLE VALENȚE

În multe dintre județele țării își încep în aceste zile activitatea casele corpului didactic, instituții menite să contribuie la continuarea perfecționare profesionale și ideologice-politice a oamenilor școlii.

În județul Botoșani, caracterizat în trecut printr-o adevărată penurie de cadre didactice, constatăm în ultimii ani un îmbucurător afluz de învățători și profesori tineri. Această injuzie de tinerete este prețioasă pe o dorință generală de perfecționare profesională, la care se adaugă interesul deosebit și receptivitatea pentru modernizarea muncii didactice. Disponem, așadar, de premise favorabile, de condiții propice pentru activitatea didactică a casei corpului didactic. Grija noastră sînd acum spre cit mai buna proiectare a acțiunilor ce vor fi organizate în cadrul ei, așa încît să le ferim de orice formalism și

să putem răspunde, prin intermediul lor, multelor solicitări ale celor ce muncesc în școli. Proiectul de organizare, realizat în urma unor discuții ample, purtate cu cei mai buni învățători și profesori din județ, va prinde viață în două etape.

La început vom folosi un spațiu limitat la patru săli, cărora le vom asigura un caracter multifuncțional. Acest spațiu principal va fi pus, în această etapă, pe crearea unei biblioteci documentare bine dotate și amenajarea unei săli de lectură. Biblioteca va cuprinde lucrări de specialitate pentru toate disciplinele de cultură generală, metodici, colecții de reviste pedagogice din țară și de peste hotare. În bibliotecă se vor mai găsi planuri de muncă aparținînd liceelor și celor mai bune școli generale, lucrări metodice și științifice elaborate de cadrele di-

didactice din județ, lucrări ale elevilor, dări de seamă și analize legate de dezvoltarea învățămîntului, reviste școlare. Dotarea ei se va realiza prin achiziții și transferuri de fonduri documentare, prin împrumuturi de titluri, pe o perioadă mai lungă de timp, de la bibliotecile din județ, prin fondurile donate de cadrele didactice, precum și prin bibliotecile filialelor societăților științifice ale personalului didactic. Biblioteca va asigura cataloage bibliografice, extrase din lucrări și sinteze. Pentru documentare se vor întreprinde legături cu bibliotecile universitare și cu Biblioteca centrală pedagogică. Cataloagele bibliografice tematice, recenzile, sintezele vor fi alcătuite prin efortul unor largi colective de sprijin.

Îmbucurătoare este diversificarea a materialului didactic produs de I.M.D. și dotarea continuă a școlilor cu

aparatură nouă, ca și crearea unor materiale didactice originale de către profesorii și învățătorii din județul nostru fac necesară popularizarea acestor utile mijloace în rândul celor care trebuie să le folosească direct la lecții. În acest scop vom amenaja o expoziție permanentă de material didactic. Aici se vor realiza demonstrații practice de manipulare a pieselor, a paratelor etc., se vor putea consulta cataloage, se vor studia prototipuri noi de materiale. Tot aici, cei ce vor dori să reproducă materiale confecționate pe plan local (aparate, planșe etc.), vor avea la dispoziție mijloacele necesare.

Un loc deosebit de important va fi rezervat fontecilor didactice care va cuprinde benzi de magnetofon și o colecție de discuri cu profil didactic variat. Tot aici se va păstra un bogat material documentar care se va

putea multiplica și copia va constitui de asemenea, un embrion experimental de laborator fonice pentru a fi în sfîrșit, pe acest caracter de arhivă prin conservarea înregistrărilor făcute cu prilejul unor evenimente importante din viața școlilor de pe cuprinsul județului. Pentru a răspunde scopurilor amintite mai sus, fontoteca va cuprinde un număr de magnetofone de bună performanță tehnică, picături, radio, precum și cinci cabine legate, după toate cerințele unui laborator fonice, cu un pupitr de comandă. Aceste materiale vor servi la demonstrații metodice legate de introducerea mijloacelor moderne în predarea limbilor străine și a altor obiecte. Pe benzile de magnetofon vor fi înregistrate emisiuni radiofonice adecvate programelor școlare, dramaturgii și piese de teatru, recitaturi de poezie,

marșuri. Cataloagele acestor imprimări vor fi difuzate periodic în școli, astfel ca cei interesați să le poată consulta și copia, folosind metodele fonice. Ritmicitatea imprimării emisiunilor radiofonice și de televiziune, care se desprind tot mai utile școlii, prelucrarea lor didactică și răspîndirea în școli vor asigura laboratorului și profesorilor un material didactic modern mereu actual, adecvat scopurilor lecțiilor sau activităților extracurculare.

În materialul sonor imprimat vom acordă benevoles și răspîndire în școli pentru tinerii absolvenți, ca și pentru cei care studiază creșterea eficienței lecției.

Cei mai mult ne preocupă în prezent proiectul legat de înființarea unui laborator audio-visual universat, dotat cu aparatură necesară (aparate de proiecție fixă și mobilă, stație de amplificare, microfoane tip-tavan cu preamplificator și magnetofon, catedră-pupitr de comandă, filmotecă). Acest laborator, care va avea o capacitate de 45-50 de locuri, va servi la înregistrarea unor lecții model, la proiectarea de filme și diafilme didactice, pentru analiza lor și pentru a stabili metoda folosirii lor la lecții. Tot aici se vor putea organiza periodic analize ale unor emisiuni de televiziune, sau se vor putea ține lecții de metodici cu elevii liceului și institutului pedagogic. Am dori ca, într-un viitor, nu prea îndepărtat, să racordăm această sală prin intermediul unei

Prof. MIHAI MATEI
inspector general
Prof. ION ANIȚEI
Botoșani

(Continuare în pag. a III-a)

STUDIO ȘCOLAR DE POPULARIZARE A ARTEI

Totul a pornit cu aproape un an în urmă. Mai precis, în ianuarie 1969. Patru profesori tineri de la Liceul nr. 5 din Brăila, cu inimile pe măsura titlului lor — Ion Zlăvog, Geneveva Ungureanu, Maria Nistor și Sorin Leu — au luat inițiativa de a apropia arta de sufletul tinerilor. Sau poate a fost numai un răspuns la o dorință izvoită din inima unor elevi ca Florin Topolcanu, Aurel Furtună, Doinica Basno și Anastasia Bibic care, la un loc cu alții 12, au cerut „să fie inițiat în lumea frumosului”. Fapt este că cei patru profesori brăileni s-au hotărît să treacă în fruntea grupului de elevi și, împreună, să-l conducă în lumea cuvintelor, a culorilor, a sunetelor, să-l învețe a descifra talenele ei. Așa s-a născut, la Liceul brăilean, Studiul de popularizare a artei. Au pornit de la Sorecsu și de la Ștefan Augustin Doinas, de la Tagore și de la Prévert, în seri anume pentru fiecare, de două ori pe lună — ca să ajungă la Bacovia și la Blaga, la Kafka sau la Eugen Ionescu. Poezie, teatru, dramaturgii și medallioane, dar mai ales discuții aprinse.

Că au pornit la drum 16 și acum sînt 30, că la început au fost neștiți și se adunau într-o clasă iar acum merg împreună la recitalurile extraordinare ale „Club-teatrului” (se vorbește chiar de un plan comun cu noua și modernă instituție artistică brăileană), iar programul de activitate este urmărit și consemnat de presa locală — sînt adevăruri care atestă migala muncii și seriozitatea perspectivei.

Grija dascălilor pentru pregătirea multidimensională a intelectualilor de mine (ar fi de consemnat în această privință și faptul că din cei 30 de membri ai studiului, 27 sînt „realiști”) depășește de data aceasta hotarele programelor școlare. Este o depășire de cel mai fericit augur.

MIRCEA LERIAN

În laboratorul de fizică, la Liceul „Mihail Sadoveanu” din București

UN EXPERIMENT PRIVIND PROBLEMATIZAREA LECTILOR DE ISTORIE

Preocupați de valorificarea integrală a lecțiilor sub raport formativ — unul din principalii parametri calitativi ai modernizării învățămîntului — am întreprins, începînd din anul școlar trecut, un experiment privind problematizarea lecțiilor de istorie.

Am pornit de la ideea că lansarea unei probleme generează apariția unui fond tonigen generalizat în întreg organismul, favorizând structurarea unei atitudini pregătitoare, orientativă, a unui cadru cognitiv și emoțional compus din configurații percepționale și sfîri active adecvate, care facilitează mișcarea gîndirii pe toate planurile, dinamizează și direcționează răspunsurile. Căpătînd un oarecare grad de stabilitate prin repetiție, acest larg cadru intelectual și afectiv se transformă în set.* O dată format, setul asigură permanența adaptării organismului la solicitările intelectuale, favorizează selectarea algoritmilor specifici rezolvării anumitor tipuri de probleme și alegea-rea unei strategii de lucru cu mai eficiente care, în ansamblu, să conducă la optimizarea soluțiilor intru sau intru probleme. Competența cu care se alege și se încadrează într-un sistem probleme de rezolvat, folosirea unei metode adecvate în soluționarea acestor probleme asigură ca între set, care constituie cadrul general-formal al gîndirii, și înțelegere, care vizează conținutul gîndirii, să existe o interpătrundere. Acestea au fost coordonatele de bază pe care le-am avut în vedere în organizarea și desfășurarea experimentului, realizat cu elevii clasei a V-a.

Am căutat ca fiecare problemă inclusă în sistem să vizeze anumite aspecte ale dezvoltării gîndirii elevului (capacitatea de analiză, de sinteză, de comparație, de abstractizare, de ridicare la concretul logic etc.) pentru ca sistemul de probleme în ansamblu să contribuie la dezvoltarea integrală a gîndirii logice. Cîteva exemple vor elucida această idee. Bineînțeles, pentru ca elevul să dea un răspuns corect și complet la problema „Compararea scrierii feniciene cu scrierea cuneiformă și cu cea hieroglifică. În ce constă superioritatea scrierii feniciene?”, el trebuie să efectueze cîteva operații de gîndire: să analizeze fiecare semn în parte, să îl compare între ele, să abstragă elementul nou, specific scrierii feniciene — semne reprezentînd senzații permanente ale limbii (consonane) — să efectueze o judecată de valoare asupra calităților scrierii feniciene în ansamblu etc. La rîndul ei, problema „Cum a fost posibilă înfrîngerea urșului imperiu persan la Maraton și Salamina de către Atena, un mic oraș-stat?” îi cere elevului să analizeze și să compare componenta celor două tabere, efectului echipamentelor, strategiei folosite, idealul pentru care luptau; să sintetizeze constatările făcute și să formuleze o concluzie: în înfruntarea dintre calitate și cantitate (număr), cuvîntul hotărîtor l-a avut calitatea (pregătirea militară și forța morală a atenienilor, faptul că și conducătorii și poporul aveau aceeași înțelegere). De asemenea, foarte multe din probleme de istorie îi determină pe elevi să facă legături între cauzele și efectele unui eveniment: „Care sînt cauzele descompunerii orindurii comunei primitive?”. „Arătați cauzele și caracterul războaielor punice” etc.

Am formulat și probleme care să-i pună pe elevi în situația de a stabili unele relații între posibilitate și realitate: „Care credeți voi că ar fi fost cursul celui de-al doilea război punic dacă Hannibal ar fi atacat Roma?”. O asemenea întrebare produce o adevă-

rată efervescentă în clasă: elevii se întrec în încercarea de a emite păreri personale și de a formula argumente prin care să-și susțină aceste păreri sau să combată părerile contrare ale unor colegi.

Problematizarea lecțiilor face posibilă și sesizarea caracterului logic al fenomenelor istorice. De pildă, întrebarea „De ce nu au apărut clasele sociale și statul încă din epoca pietrei?” îi face pe elevi ca, analizînd cauzele ce au determinat apariția statului — dezvoltarea forțelor de producție pînă la un nivel care a făcut posibilă apariția plusului de produse și a proprietății private — să tragă concluzia că aceste cauze nu au existat în epoca pietrei. Ei și-au dat astfel seama că un fenomen istoric nu poate apare decît atunci cînd și acolo unde există cauze care îl generează în mod necesar.

Alte probleme — ca, de pildă, „Urmăriți pe hartă evoluția granițelor imperiului roman în secolele I și al II-lea e.n. și explicați cauzele extinderii lor maxime” — le creează elevilor deprinderea de a urmări procesul istoric în evoluția lui și de a stabili cauzele transformărilor respective.

Unul dintre efectele pregnante ale problematizării lecțiilor este după părerea noastră și acela că, antrenîndu-se pe elevi să opereze în permanență cu noțiunile istorice, în condiții cu mai variate, determină îmbogățirea acestor noțiuni nu numai cu aspecte esențiale, ci și cu unele aspecte de detaliu, ceea ce le face să egăndească tot mai fidel realitatea faptelor. De pildă, dacă noțiunea de personalitate are înțeles pentru elevi un conținut care abia după generalități, ulterior, operînd cu ea pentru caracterizarea unor personalități ca Ramses al II-lea, Hammurabi, Buda, Pericle, Alexandru Macedon, Cezar etc., o îmbogățesc cu aspecte noi privind calitățile diferitelor personalități, poziția lor față de problemele politice, sociale sau culturale specifice conjuncturii în care și-au desfășurat activitatea, relațiile lor cu massela pe care le-au condus etc.

Am stabilit pentru toată materia de istorie din clasa a V-a, circa 150 de întrebări a căror utilizare, în anul școlar trecut ne-a permis să abstragem rezultatele superioare celor obținute în clasele de control. De pildă, atunci cînd am oferit elevilor spre rezolvare o anumită problemă, procentul răspunșurilor bune la clasa experimentală a depășit cu mult pe cele obținute la clasa de control.

O influență deosebită asupra calității răspunșurilor a avut-o și orientarea prealabilă a elevilor în ce privește modul de rezolvare a problemelor. În acest scop, unele probleme au fost însoțite de un plan de rezolvare, în care s-au dat cîteva idei directorale. Spre sfîrșitul perioadei de cercetare, la clasa experimentală nu s-au mai notat diferențe sesizabile între răspunșurile date la problemele care erau însoțite de planuri de rezolvare și cele care nu erau însoțite de asemenea planuri, de vadă că, după o oarecare perioadă de exersații, elevii își însușesc anumite metode de rezolvare și nu mai simt nevoia unor indicații suplimentare.

Am fost preocupat de faptul dacă nu cumva urmărirea de către elevi a unei singure probleme în cursul desfășurării lecției de comunicare a cunoștințelor ar avea unele aspecte negative asupra înțelegerii celorlalte probleme specifice lecției. Rezultatele obținute ne-au dus însă la concluzia că ei sînt

Interesați să urmărească întregul ansamblu al lecției, pentru a putea selecta ideile de care au nevoie în soluționarea problemei dominante.

În timpul lecțiilor elevii au fost și ei antrenat să formuleze probleme de istorie. Dacă în perioada inițială cei mai mulți au primit cu neîncredere și timiditate această invitație, ulterior au reușit să formuleze unele probleme destul de interesante, chiar dacă purtau amprenta naivității.

Nu sîntem încă în posesia unor date

concludente privind specificul gîndirii istorice a elevilor din clasa a V-a (modalități întime de analiză, de sinteză, de comparație, de abstragere, de generalizare, de efectuare a unor corelații etc.). Etapa următoare a experimentului își propune să pătrundă, ceva mai adînc tocmal în mecanismul acestui gîndiri.

Prof. ION TEODORESCU
Prof. ION MEZĂRESCU
Sinaia

PENTRU ÎNȚELEGEREA PRONUMELUI REFLEXIV

Elevii învață pronumele reflexive în clasa a VI-a, dar întîmpină greutăți atît în înțelegerea definiției sale, cît și în distingerea lui de pronumele personal.

Pentru înlăturarea acestor dificultăți se impune cred. În primul rînd, să se revadă definiția din manual, care, pe lângă ea e foarte greoaie, prezintă faptele în mod eronat. Intr-adevăr, definiția arată că „pronumele care ține locul obiectului asupra cărui se exercită direct sau indirect acțiunea verbului, fiind identic cu subiectul, se numesc pronume reflexive”. Se știe însă că pronumele nu ține locul obiectului, ci înlocuiește numele obiectului. Pe de altă parte, pronumele reflexiv nu este identic cu subiectul, ci are funcțiunea sa bine determinată, fie de complement fie de instrument al diatezei reflexive. S-ar putea ca referirea la subiect să aibă în vedere pe autorul real al acțiunii. Nici sub această accepțiune însă nu poate fi vorba de o identitate, de vreme ce pronumele reflexiv e o realitate gramaticală total deosebită de realitatea obiectivă a autor al acțiunii. În sfîrșit, asupra unui obiect se exercită acțiunea exprimată de verb și nu acțiunea verbală, căci acțiunea poate fi exprimată de verb, dar ea există ca realitate obiectivă și posedă o acțiune, ci o exprimă.

Deși părerea mea, pentru înțelegerea definiției pronumelui reflexiv este necesar să se precizeze mai întâi ca realități acțiunea, autorul acțiunii și obiectul asupra cărui se exercită acțiunea și, de asemenea, să se facă distincția între aceste realități și realitatea gramaticală care le exprimă: verbal, subiectual și pronumele. În concluzie este indicat să se efectueze cu elevii unele aplicații practice simple și să se urmărească expunerea acestor aplicații prin exemple cu pronume reflexive. Acest procedeu îl aplicăm pe elevi și înțelegînd mai bine realitatea pronumelui reflexiv, exprimarea realității gramaticale cu ceea ce această realitate exprimă. De pildă, se scrie la tablă pro-

poziția „Ionescu s-a ridicat în picioare” și, în același timp, elevul respectiv se ridică efectiv în picioare. Colegii lui pot constata că Ionescu, autor al acțiunii, a făcut acțiunea și tot este cel care a rămas ridicat în picioare, acțiunea trecînd asupra celui care a făcut-o, asupra autorului. Spre a observa cum se exprimă acest raport pe plan gramatical, urmărîm în exemplul dat cuvintele care reflectă situația respectivă și precizăm că subiectul „Ionescu” exprimă pe autorul acțiunii, predicatul „a ridicat” exprimă acțiunea, iar pronumele „se” ține locul subiectului „Ionescu”, exprimînd pe același autor al acțiunii (Ionescu) și precizînd că acțiunea trece tot asupra celui care a făcut-o. Așa se ajunge la o definiție mai simplă, dar completă, corectă, bine înțeleasă: „Pronumele care arată că acțiunea trece tot asupra celui care a făcut-o (asupra autorului acțiunii) se numesc pronume reflexive”.

Pentru distingerea pronumelui reflexiv de pronumele personale cu aceeași formă este bine să se apeleze la realitatea exprimată de subiect și pronume. În exemplul „Tu te speli”, bunăoară, se scoate în evidență faptul că subiectul propoziției („tu”) și pronumele „te” exprimă una și aceeași realitate, desemnînd ființa care se spală; aceasta este demonstrația prin care se arată că pronumele „te” este reflexiv, fără a se confunda cu pronumele personal. Dacă se analizează pronumele din exemple de tipul: „Cînd erai mic te soala mama”, discuțiile vor fi astfel orientate, încît să se înțeleagă că de data aceasta subiectul și pronumele se referă la realități diferite și anume subiectul desemnează ființa mama, iar pronumele se referă la ființa copil; în felul acesta se va motiva de ce pronumele respectiv este un pronume personal și el nu va mai fi confundat cu pronumele reflexiv.

Prof. MIHAIL OPIESCU
Brăgășani

Directori, despre cursul de perfecționare pentru directori

Așa cum anunțăm într-unul din numerele trecute ale gazetei noastre la București s-a deschis primul curs de perfecționare pentru directorii de licee, organizat de Institutul central pentru perfecționarea personalului didactic. Sustinut de catedrele „Conducerea, organizarea și planificarea învățămîntului” și „Pedagogia” ale Institutului, cursul are o durată de trei săptămîni și va fi urmat de alte cursuri asemănătoare, organizate la Iași, Timișoara, Craiova, Cluj și Brașov.

Dată fiind amploarea acestei acțiuni, am ținut să aflăm opinia citorva dintre cursanții asupra valorii și eficienței sale. Am solicitat în acest scop pe unii directori ai liceelor din Capitală care au parcurs cea mai mare parte a cursului.

Este de notat, de la început, că majoritatea celor cu care am stat de vorbă s-au declarat satisfacți de nivelul și de valoarea cursului. Așa cum ne declara prof. EUGENIA GAITAN, de la Liceul „Mihail Sadoveanu”, unii au venit aici crezînd că vor audia, așa cum s-a mai întîmplat cîndva, o serie de conferințe cuprînzînd probleme cunoscute, tratate și în anii anteriori. De data aceasta însă lucrurile s-au petrecut cu totul altfel. La baza conferințelor stă o documentație teoretică modernă „la zi”. Ele urmăresc informarea directorilor asupra principalelor probleme pe care le ridică pregătirea tineretului în condițiile dezvoltării rapide a științei și tehnicii.

Subliniînd faptul că tematica cursului îmbrățișează, în general, toate aspectele muncii de conducere, stabilind o serie de relații cu disciplinele care tratează problema aceasta din diferite puncte de vedere, directorii au apreciat mai cu seamă acele prelegeri care au fost de natură să contribuie la înlăturarea stilului de muncă rutinier, la introducerea metodelor moderne. „Mi-am dat seama — arăta prof. ADRIAN BELDEANU de la Liceul „D. Bolintineanu” — că este absolut necesar să aprofundăm problemele apărute recent în domeniul pedagogic și psihologic, să creștem un climat favorabil pentru cercetare și experimentare, să valorificăm întregul potențial intelectual al cadrelor didactice, să lucrăm cu activitatea metalingvistică, închinată, care mai dăunează în unele din școlile noastre”.

Profesoara CRISTIANA BUZEA, de la Liceul „D. Cantemir”, a ținut să menționeze cîteva dintre conferințele care au interesat-o în mod deosebit — „Programare, modelare, didactică și principiile didacticei contemporane”, de conf. univ. V. BUNESCU, „Conceptii

și idei noi cu privire la principiile și metodele de învățămînt”, de conf. univ. Gh. GOIAN, „Conținutul și principiile muncii de conducere a școlii”, de prof. T. TEODORESCU, „Îndrumarea și controlul muncii din școală”, de conf. univ. O. ȘFRAN — subliniînd totodată valoarea unor seminarii cum au fost de exemplu cele conduse de conf. univ. Ioana IONESCU și prof. V. ATANASIU pe tema „Căi și mijloace de cunoaștere a elevilor, orientarea școlară și profesională”.

Nivelul științific ridicat al prelegerilor și seminariilor a fost remarcat și de prof. GEORGETA DOGAROIU, de la Liceul „Dr. Petru Groza”. „Ni s-au prezentat probleme ale învățămîntului modern, am fost determinați să reflectăm la soluționarea în această lumină a propriilor noastre probleme de muncă — ne-a spus prof. Dogaroiu. Cursul despre programare, modelare și didactică ne-a arătat marile posibilități de care dispune practica școlară de a rezolva contradicția dintre avalanșa informațională și posibilitățile limitate de asimilare a acestor informații de către elevi. Cred însă — a continuat interlocutorea noastră — că unele teme privind pedagogia modernă ar fi trebuit să ocupe un loc și mai larg în economia cursului. O temă ca cea privind „Teoria grupurilor”, de exemplu, ar fi trebuit desfășurată pe mai multe ore și regret că expunerea ei prea concentrată nu ne-a permis să aflăm răspuns la unele întrebări deosebit de acute ale practicii școlare”.

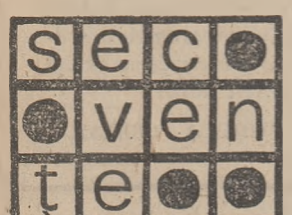
În general, raporturile care au fost aduse acestui curs s-au referit la faptul că ei au reușit întotdeauna să contribuie la lămurirea căilor de soluționare a unor probleme imediate ale practicii școlare. „Expunerile au fost foarte interesante — ne declara prof. NICOLAE IONESCU de la liceul „Aurel Vlaicu” — dar cred că ele ar fi trebuit să vizeze mai direct problemele concrete întâlnite în practică”. „Cred — spune pe de altă parte prof. EUGENIA GAITAN, de la Liceul „Mihail Sadoveanu” — că ar fi util dacă în aceste conferințe s-ar adăuna mai multe probleme care vizează problemele practice”. „Cred — spune pe de altă parte prof. EUGENIA GAITAN, de la Liceul „Mihail Sadoveanu” — că ar fi util dacă în aceste conferințe s-ar adăuna mai multe probleme care vizează problemele practice”.

Dincolo de aceste golanțe, directorii au fost unanimi în a aprecia că activitățile prietenoase de curs vor contribui la ridicarea calificării lor profesionale și, implicit, la ridicarea nivelului muncii pe care o desfășoară în școli.

Moment dintr-o lecție cu elevi de 6 ani la Școala generală nr. 205 din București.

Peste două zile
la chioșcuri și librării
broșura
**PROGRAMELE
CONCURSULUI DE ADMITERE
ÎN LICEU
PENTRU ANUL ȘCOLAR 1970-1971**

Concursul anual de cîntece pionierești

Consiliul Național al Organizației Pionierilor organizează și în acest an Concursul de cîntece pionierești.

Aflați la cea de a patra ediție, concursul este deschis tuturor compozitorilor, membrilor ai Uniunii Compozitorilor sau amatorilor. El se desfășoară pe două secțiuni: a. Cîntece pe teme inspirate din universul copilăriei (marsuri pionierești, imnuri, cîntece lirice ș.a.); b. Cîntece distractiv-recreative, și jocuri de mișcare cu text și muzică. Cîntecele vor fi scrise pe un sau două voci, fără acompaniament. Textul va cuprinde, de preferință, trei strofe și un refrain.

Lucrările în formă definitivă (text și muzică, purtînd un motto, vor fi trimise la Consiliul Național al Organizației Pionierilor, b-dul Dr. Marinescu nr. 2, în trei exemplare, cu mențiunea „Pentru Concursul de cîntece — secțiunea (a) sau (b)”, împreună cu cîntecul va fi trimis un alt plic închis, pe care va fi scris motto-ul ales și care va conține numele și adresa expeditorului.

Concursul se va închide la 25 aprilie 1970. Pentru cele mai valoroase lucrări, Consiliul Național al Organizației Pionierilor, la propunerea juriilor, formate din personalități ale vieții muzicale și literare va acorda următoarele premii:

- pentru secțiunea (a):
- un premiu I în valoare de 9 000 lei;
 - un premiu II în valoare de 7 000 lei;
 - un premiu III în valoare de 5 000 lei;
 - 3 mențiuni a câte 3 000 lei.
- pentru secțiunea (b):
- premiul „Silvia Chiriac” în valoare de 9 000 lei;
 - premiul II în valoare de 7 000 lei;

De pildă, diapozitivelor privind istoria patriei realizate în acest an, li se vor adăuga noi imagini, referitoare la istoria antică. Vor fi realizate de asemenea diapozitive cu teme: „Jocurile olimpice”, „Columna lui Traian”, „Principalele războaie feudale în Europa”, „Mișcările sociale în Evul Mediu”, „Revoluțiile de la 1848 în Europa”, „Formarea statelor naționale moderne în Europa”.

Un diapozitiv despre viața și opera scriitorului George Călinescu va completa seria diapozitivelor care înfățișează oameni de seamă din domeniul literaturii, artei și științei. Pentru geografie se realizează un set de imagini din America de Sud, precum și diapozitive cu teme: „Obiective turistice în R.S.R.” și „Lacul Rogu”, iar pentru biologie-agricultură se vor executa diapozitive „Cultura legumelor în seră și răsadnițe” și „Folosirea semintelor de mare productivitate”, precum și diapozitive „Nevertebrate”, „Metazoare”, „Sistemul nervos” etc.

Doză diapozitive — „Folosirea energiei electrice în industrie și agricultură” și „Măsuri de prevenire a accidentelor electrice” — vor fi destinate studiului electrotehnicii. De asemenea, pentru cercurile de elevi se realizează diapozitive „Cercul de radioamatori”.

N-au fost neglijate nici temele din domeniul artei. Neoclasicismul, romanțismul, realismul critic, impresionismul și neompressionismul în arta franceză a secolului al XIX-lea vor fi înfățișate în diapozitive destinate însușirii desenului și artelor plastice.

Prof. VASILE BORDEIANU

Un nou material didactic pentru clasa I

De peste un secol există în școala noastră ca material didactic o masină de socotit cu bile care se întrebunțează în clasa I pentru ca micii elevi să învețe numărul și socotitul. De atîta zece de ani ea a rămas în aceeași structură: cele 10 rînduri de cîte șec-

bile fiecare au aceeași culoare ori se prezintă în două culori separate printr-o diagonală. Recent Ministerul Învățămîntului a aprobat ca inovație și a hotărît folosirea în serie a unei alte mașini cu bile concepută de Marin Biciulescu.

Noua masină prezintă bilele în grupe de 2-3-4-5, alterînd în două culori distincte, ceea ce favorizează fixarea conceptului de număr prin percepția globală a cantităților. Prezintă și primele numere în grupele menționate, nou material didactic corespunde experienței personale a copiilor, care începînd cu vârsta de 3 ani își formează conceptul de număr ca un ansamblu de obiecte, iar la 6-7 ani pot desemna grupe de 2, 3, 4 și 5 obiecte fără să le numere unele câte unul.

Noua masină de socotit consolidează concentrul 1-10 sub variațiile lui aspect — relații între numere, operații de adunare-scădere — și face mai accesibile conceptele 10-20 20-100. Ea pregătește asimilarea consistentă a tabelului de înmulțire, permițînd deprinderea concretă a numărărilor din 2 în 2, din 3 în 3, din 4 în 4 etc. În legătură cu tablele de în-

multire masina de socotit oferă exerciții concrete pentru asimilarea tabelelor de împărțire.

O discuție despre cercurile tehnice

Recent, la Reșița a avut loc o masă rotundă cu tema „Cercurile tehnice ale pionierilor și școlărilor în contextul industrial rezistență — realități și perspective”. Este de notat că la această discuție au participat, pe lângă cadre din învățămînt și activiști ai Organizației Pionierilor, reprezentanți ai Uzinei Constructoare de Mașini, al Combinatului Siderurgic, al Întreprinderii „Metaloplast” și al altor întreprinderi din localitate.

Au fost dezbătute cu acest prilej o serie de probleme privind ărgirea profilului cercurilor tehnice. S-a propus, printre altele, să se înființeze cercuri de mici turnători, mici modelari etc., pe care să le conducă tinerii ingi-

neri ce au făcut parte din primele detașamente de pionieri. Vorbitorii au abordat de asemenea probleme privind munca formativ-educatională a cercurilor, valorificarea inclinațiilor și aptitudinalilor, au subliniat necesitatea realizării unei colaborări mai strîns între cercurile din școli și cele de la Casa pionierilor și au făcut sugestii privind finalizarea activităților de cerc în scopul îmbogățirii școlilor cu material didactic confecționat prin mijloace locale.

Participanții la discuția au vizitat, cu prilejul acestei consfățiri, atelierele școlărilor și laboratoarele de fizică și chimie de la cîteva școli generale din Reșița și de la Casa pionierilor din oraș.

NICOLAE IȘPAN

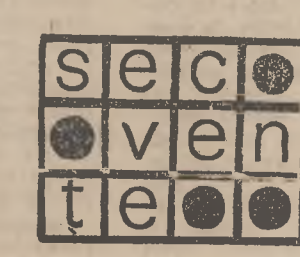
Sesiune de lichidare

Ministerul Învățămîntului aduce la cunoștință celor interesați că profesorii învătători și educatoarele în funcție la data de 15 martie 1969 care nu au obținut definitivarea în învățămînt — fie că au fost respinși de 3 ori la acest examen, fie că din diferite motive nu s-au prezentat la el și au pierdut astfel dreptul să-l mai dea — se vor putea prezenta, în mod excepțional, la sesiunea de lichidare, organizată în acest scop în vînzăria de primăvară a elevilor din anul școlar 1969/1970.

Inscrierile pentru această sesiune urmează să se facă prin direcțiile școlilor, la Inspectoratele școlare județene.

Inspectoratele școlare județene (municipii București), după verificarea dosarelor candidaților înscriși vor efectua inspecțiile speciale în trimestrele I și II ale anului școlar 1969-1970.

Examenul se va desfășura după programele în vigoare pentru examenul de admitere la învățămînt.

ÎNVĂȚĂMÎNTUL PESTE HOTARE

Aspecte contemporane din învățămîntul danez

Sistemul școlar danez actual, stabilit prin legi adoptate în 1958 și 1962, constituie o încercare, în cea mai mare parte izbită, de a pregăti tineretul astfel încît să poată răspunde exigențelor societății contemporane. Ca în orice altă țară, sistemul școlar în vigoare prezintă, în același timp, o etapă în evoluția istorică a învățămîntului, trăsăturile lui, ca și orientarea sa actuală fiind influențate de tradiția îndelungată pe care o au aici școlile. Ne propunem să înfățișăm, în rîndurile de față, câteva trăsături și tendințe ale învățămîntului danez, reprezentate prin importanța creșterea a gradului de instruire a tineretului, prin realizarea unei instruiți diversificate, ci mai adaptate intereselor și înclinațiilor variate ale elevilor și prin orientarea accentuată practică a conținutului învățămîntului pe treapta intermediară și la nivel preuniversitar.

Școlăritatea este obligatorie pentru toți copiii, de la 7 la 14 ani. La cereva părinților, copiii pot fi primiți în școală și la vîrsta de 6 ani și jumătate. Potrivit unei legi din 30 mai 1969, școlăritatea obligatorie va fi prelungită la 9 ani, fapt care se va realiza pînă în anul școlar 1972/1973.

Școala de bază, care cuprinde pe toți copiii, este școala primară (folkeskole). În mod obișnuit ea are durata de 7 ani obligatorii și poate fi completată prin clasele VIII, IX și X. Toate municipalitățile unde un minim de 10 elevi își exprimă dorința de a-și continua studiile sînt obligate să creeze clasa a VIII-a, dar nu sînt obligate să aibă clasele a IX-a și a X-a.

După terminarea primelor 7 clase, care reprezintă școlăritatea obligatorie, are loc prima orientare școlară, elevii avînd trei posibilități: să părăsească școala, integrîndu-se în viața productivă (această reprezintă aproximativ 10% dintr-o promoție); să frecventeze școala în continuare (clasa a VIII-a, eventual a IX-a și a X-a); să treacă în secția de pregătire a brevetului pentru liceu (școala reală). După terminarea celor 7 clase obligatorii, 90% din tinerii continuă studiile în școli de grad următor, în cele două școli proporțiile fiind aproximativ egale.

Trecerea de la școala primară la școala obișnuită (clasele VIII—X) este liberă. Trecerea în secția pentru pregătirea brevetului depinde de maturitatea și de cunoștințele elevilor. La sfîrșitul clasei a VII-a profesorii fac o primă orientare, stabilind drumul potrivit pentru dezvoltarea în continuare a elevilor. Acest drum este obligatoriu: cei care nu-l urmează trebuie să se supună unei examinări. În urma căreia sînt apreciați cu unul din calificativele „apl”, „poate fi apt”, „inapt” — în ultimele două cazuri ei neputînd intra în liceu fără un examen de trecere.

Liceul (gimnaziul) are o durată de 3 ani. Continuarea studiilor în liceu, pe care o realizează aproximativ 15% dintr-un contingent, reprezintă a doua orientare școlară. Liceele sînt independente de școlile primare, dar posedă o secție de pregătire a brevetului. Ele primesc de regulă absolvenții a 9 sau 10 clase reale, fără însă să fie excluși cei care au făcut școala obișnuită. Admiterea în gimnaziu depinde, pe de o parte, de rezultatele examenului de trecere după al doilea an al secției de pregătire a brevetului la matematică, limbi străine și științe, iar pe de altă parte, de ap-

titudinile elevului care, așa cum am arătat, trebuie să fie considerat capabil de a urma învățămîntul liceal să fie supus unui examen.

Scopurile școlii daneze de cultură generală constau, potrivit legii, în dezvoltarea aptitudinilor și facultăților copiilor, în formarea caracterului lor și transmiterea unor cunoștințe utile.

În ceea ce privește conținutul învățămîntului, cu toate că nu există un plan de învățămînt obligatoriu pe întreaga țară, ci un „plan cadru” care servește ca ghid autorităților școlare locale, deosebiri de la o comună la alta sînt niciodată prea mari.

O trăsătură importantă a conținutului învățămîntului de cultură generală danez o constituie diversificarea pregătirii elevilor, însoțită de o diferențiere pozitivă cu înclinațiile și posibilitățile variabile ale acestora. Astfel, după primele 5 clase primare, în care învățămîntul este nediferențiat, prezentîndu-se într-o programă fundamentală pentru toți elevii, diferențierea se efectuează pe două căi: pe de o parte prin împărțirea elevilor, la sfîrșitul clasei a V-a, pe baza rezultatelor apăsătorilor și preferințelor lor, în clase cu planuri de studii diferite (școlăritatea de a repartiza copiii într-o clasă sau alta revine școlii în acord cu dorințele părinților și pe baza unei aprecieri generale și a rezultatelor unor probe la limba daneză și la calcul), iar pe de altă parte prin introducerea, începînd din clasa a VII-a, a unor materii facultative în care 4 ore din totalul de 33 de ore pe săptămînă. În acest mod, ultimele 3 clase ale școlii primare îndeplinesc o funcție de observare a elevilor și de revelare a aptitudinilor acestora, creîndu-se totodată premisele unei orientări școlare care nu este încă definitivă și care are ca scop de a ajuta elevii să decidă în cunoștință de cauză asupra studiilor și să se angajeze în activități profesionale, științifice sau artistice.

Diversificarea instruirii este mai accentuată din punct de vedere al clasei primare. În afară de educația generală pe care o reprezintă ciclul intermediar prin cele două forme de continuare a studiilor — școala obișnuită și școala reală — o altă diversificare aparează în cadrul fiecăreia din aceste două cicluri. Bineînțeles, în clasele VIII—X ale școlii obișnuite se introduc, progresiv, opțiunile. Ele urmează să dezvolte aptitudinile și să permită elevului să se descopere și însuși. Trecerea de la unele opțiuni la altele este posibilă fără dificultăți. Aceste opțiuni nu sînt încă specializate.

Programul poate cuprinde un număr de ore de învățămînt general și ore pentru materii de opțiune. Numărul secțiilor și materilor de opțiune depinde de instituțiile disponibile și de mărimea școlii. Printre disciplinele de învățămînt general figurează daneza și literatura, compunerea, calculul și contabilitatea, unele teme de istorie, geografie, biologie și educație fizică. Principalele materii de opțiune sînt lucrările practice, gospodăria, croitoria, limba engleză, limba germană, dactilografia, agricultura. Ele reprezintă între 3—6 ore pe săptămînă la fiecare clasă. De asemenea, în secția pentru pregătirea brevetului, pe fondul unei instruiți comune — care cuprinde limba daneză, limba engleză,

germană și franceză, matematică, istorie, geografie, biologie, lucrări practice, muzică și educația fizică — se poate introduce, în anii II și III, limba latină, iar în anul III se poate crea o secție tehnică.

În anul I al liceului ținîndu-se seama de faptul că la început cei mai mulți elevi nu sînt încă hotărîți asupra alegerii ce o vor face, există două secții, una profilată pe studiul limbilor, cealaltă cu profil matematic. Începînd din anul II elevii pot alege între trei secții corespunzătoare fiecărui profil; astfel, la primul profil pot alege între limbile vii, limbile clasice și științele sociale, iar la profilul matematic, între matematică — fizică, științe naturale și științe sociale. Proporția dintre obiectele comune și cele speciale diferă de la un an la altul, în toate cazurile rîndîndu-se majoritatea celor din urmă.

Conținutul diversificat al instruirii pe toate treptele învățămîntului de cultură generală, evitîndu-se programele enciclopedice, urmîndu-se să dea elevilor o pregătire intelectuală cât mai largă și să-i înarmeze cu metode de lucru (cercetarea bibliografică, metode de observare, de raționament, de organizare). Concomitent se ținde către cultivarea responsabilității a elevilor, ceea ce implică o instruire serioasă asupra diverselor domenii, asupra cerințelor, dificultăților și utilităților lor, asupra perspectivei pe care le deschid. De regulă însă, cu această pregătire diferențiată nu reprezintă un învățămînt specializat, implicînd o orientare definitivă, ci are mai degrabă un caracter de preprofesionalizare.

Alii în clasele școlii primare și, mai ales, în ciclul intermediar, învățămîntul general danez are un caracter practic-aplicativ. Lucrările manuale, croitoria, timpăriia, gospodăria ocupă un loc important în planul de studii al școlii primare. Mai mult decît aci, în clasele VIII—X conținutul instruirii este orientat sînt către pregătirea generală, cu și către activități profesionale. În acest sens, legea învățămîntului menționează că, pînă la seama de posibilitățile locale, „se poate proceda la o împărțire în secțiuni care să cuprindă și pregătirea elevilor pentru diverse activități profesionale, sînt ca totodată să se realizeze un învățămînt profesional propriu-zis”. Tocmai aceasta este nota distinctivă a clasei VIII—X.

Am văzut o școală dintr-un cartier nou al orașului Copenhagen — școala Tîrziu. Deși, dintr-un drept, standardul existent în țară, ea oferă elevilor posibilitatea de a desfășura activități practice de o mare varietate și cu finalitate practică utilă. Alți se găsesc atelieri pentru lucrări la metal, în lemn, atelier de mecanică, sînt pentru dactilografie, în care se efectuează toate lucrările tehnice de secretariat obișnuite. Într-o întreprindere sau instituție, locuri amenajate pentru lucrări complete de gospodărie.

Prin organizarea și conținutul învățămîntului danez tinde să satisfacă cerințele societății contemporane, să răspundă necesităților unei industrii, agriculturii și economii moderne.

ION T. RADU
director general la Ministerul Învățămîntului

INSTITUTUL POLITEHNIC — TIMIȘOARA

ANUNȚĂ:

scoterea la concurs a următoarelor posturi:

FACULTATEA DE MECANICĂ

— Profesor la Catedra de Material rulant; disciplina Motoare termice de tracțiune, poziția 2 din statul de funcțiuni.

FACULTATEA DE ELECTROTEHNICĂ

— Profesor la Catedra de Bazele electrotehnicii; disciplinele: Bazele electrotehnicii; Electrotehnică neliniară, poziția 4 din statul de funcțiuni.

FACULTATEA DE MECANICĂ AGRICOLĂ

— Profesor la Catedra de Organe de mașini și teoria mecanismelor; disciplina Organe de mașini, poziția 1 din statul de funcțiuni.

FACULTATEA DE CONSTRUCȚII

— Asistent la Catedra de Geometrie descriptivă și desen; disciplina Geometrie descriptivă și desen poziția 15 din statul de funcțiuni.

A. Candidații la concursul pentru ocuparea postului de profesor vor depune în termen de 30 de zile de la data publicării acestui anunț, la secretariatul rectoratului Institutului Politehnic din Timișoara — b-dul 30 Decembrie nr. 2, cererea de înscriere însoțită de următoarele acte:

1. memoriul de activitate didactică, științifică și tehnică la producție, în două exemplare;
2. lista lucrărilor publicate sau în curs de publicare, în 2 exemplare;
3. lucrările de specialitate, într-un exemplar;
4. autobiografia, în 2 exemplare;
5. caracterizarea activității profesionale și obștești, eliberată de instituția unde candidatul își desfășoară activitatea, în 2 exemplare;
6. copie legalizată de pe diploma de studii, în 2 exemplare;
7. copie legalizată de pe diploma de doctor-docent în științe sau de doctor, în 2 exemplare;
8. adeverință privind vechimea în muncă, cu precizarea funcțiilor îndeplinite, în 2 exemplare;
9. în cazul cînd diplomele de studii sînt obținute în străinătate, se vor depune traducerea legalizată a acestora, în 2 exemplare, precum și copie legalizată, în 2 exemplare, de pe adresa Ministerului Învățămîntului — C.S.D. privind echivalarea acestora.

Concursul se va ține în termen de 3 luni de la data expirării termenului de înscriere a concursului.

B. Pentru postul de asistent:

1. memoriul de activitate didactică, științifică și tehnică, într-un exemplar;
 2. lista lucrărilor științifice publicate sau în curs de publicare, într-un exemplar;
 3. lucrările de specialitate, într-un exemplar;
 4. autobiografia, într-un exemplar;
 5. caracterizarea activității profesionale și obștești eliberată de instituția unde candidatul își desfășoară activitatea, într-un exemplar;
 6. copie legalizată de pe diploma de studii, într-un exemplar;
 7. în cazul cînd diplomele de studii sînt obținute în străinătate, se vor depune traducerea legalizată, într-un exemplar, de pe adresa Ministerului Învățămîntului — C.S.D. privind echivalarea acestora;
 8. adeverință din care să rezulte că a efectuat stagiul legal de repartizare;
 9. adeverință privind vechimea în muncă, cu precizarea funcțiilor îndeplinite, într-un exemplar;
- Termenul de înscriere a candidaților este de 15 zile, calculîndu-se de la data publicării anunțului în Buletinul Oficial.
- Concursul se va ține la rectoratul Institutului Politehnic din Timișoara, în termen de cel mult 15 zile de la expirarea termenului de înscriere.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului acesteia, înscrierea la concurs.

INSTITUTUL POLITEHNIC — TIMIȘOARA

ANUNȚĂ

scoterea la concurs a următoarelor posturi:

FACULTATEA DE CONSTRUCȚII

1. Conferențiar la catedra de Hidrotehnică, disciplina Hidraulică, poziția 7 din statul de funcțiuni.

2. Conferențiar la catedra de Mecanica teoretică, disciplinele Mecanica teoretică, Mecanica construcțiilor, poziția 3 din statul de funcțiuni.

FACULTATEA DE MECANICĂ AGRICOLĂ

1. Profesor la catedra de Tracțiune și automobile, disciplina Tracțiune agricole și automobile, poziția 1 din statul de funcțiuni.

2. Conferențiar la catedra de Organe de mașini și teoria mecanismelor, disciplina Teoria mecanismelor și organe de mașini, poziția 6 din statul de funcțiuni.

3. Conferențiar la catedra de Organizare și planificare economică, disciplina Organizare și planificarea activității întreprinderilor, poziția 5 din statul de funcțiuni.

4. Conferențiar la catedra de Organizare și planificare disciplinele Economie, organizare și planificarea activității întreprinderilor, poziția 6 din statul de funcțiuni.

5. Conferențiar la catedra de Organizare și planificare disciplinele Economie, organizare și planificarea activității întreprinderilor, poziția 6 din statul de funcțiuni.

Candidații la concursul pentru ocuparea posturilor de profesor și conferențiar vor depune în termen de 30 de zile de la data publicării acestui anunț în Buletinul Oficial, la secretariatul rectoratului Institutului Politehnic din Timișoara, b-dul 30 Decembrie nr. 2, cererea de înscriere însoțită de următoarele acte:

1. memoriul de activitate didactică, științifică și tehnică la producție, în 2 exemplare;
2. lista lucrărilor publicate sau în curs de publicare, în 2 exemplare;
3. lucrările de specialitate, într-un exemplar;
4. autobiografia, în 2 exemplare;
5. caracterizarea activității profesionale și obștești, eliberată de instituția unde candidatul își desfășoară activitatea, în 2 exemplare;
6. copie legalizată de pe diploma de studii, în 2 exemplare;
7. copie legalizată de pe diploma de doctor-docent în științe sau de doctor, în 2 exemplare;
8. adeverință privind vechimea în muncă, cu precizarea funcțiilor îndeplinite, în 2 exemplare;
9. în cazul cînd diplomele de studii sînt obținute în străinătate, se vor depune traducerea legalizată a acestora, în 2 exemplare, precum și copie legalizată, în 2 exemplare, de pe adresa Ministerului Învățămîntului — C.S.D. privind echivalarea acestora.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului acesteia, înscrierea la concurs.

Concursul se va ține în termen de 3 luni de la data expirării termenului de înscriere la concurs, care se calculează de la data apariției în Buletinul Oficial.

ANUNȚ

Liceul nr. 2 „Mihail Eminescu” Constanța (fost Liceul de fete) sărbătorește semicentenarul în zilele de 6—7 decembrie a.e.

Foștii elevi și profesori care doresc să ia parte la festivitate sînt rugați să-și anunțe participarea pînă la data de 3 decembrie 1969, la secretariatul liceului str. Traian nr. 19, telefon 23412.

REȚINEȚI!

Abonamentele pe anul 1970 la revista „Educația pionierescă” se pot face la oficiile P.T.T.R. și factorii poștali. Revista, consecventă pe linia asigurării unei lecturi de înaltă competență și maximă eficiență, a început acest an școlar cu un grup largit de colaboratori de prestigiu și cu o arie vastă de teme în măsură să intereseze pe comandantul de pionieri, ca intelectual și educator.

Costul unui abonament pe 3 luni — 9 lei, pe 6 luni — 18 lei, pe un an — 36 lei.

Centrul de documentare științifică al Academiei Republicii Socialiste România

va edita, în anul 1970, REVISTA DE REFERATE ȘI RECENZII

care:

- prezintă, pe larg, conținutul celor mai importante lucrări din lumea întreagă;
- economisește din timpul necesar consultării cărților și revistelor de specialitate;
- tratează probleme a căror cunoaștere este necesară în învățămîntul mediu și superior;
- contribuie la creșterea volumului cunoștințelor de specialitate ale cadrelor didactice cu ceea ce este pe plan mondial.

Revista de referate și recenzii apare la două luni, în 6 serii:

Seria FILOZOFIE, LOGICĂ, SOCIOLOGIE, PSIHLOGIE publică materiale privind sociologia învățămîntului și educației, orientarea și selecția școlară și profesională, psihologia copilului și adolescentului, psihologia procesului didactic, metode de învățare programată, problematica examenelor, a aprecierii elevilor și acordării notelor, a raporturilor dintre profesor și elev, psiho-patologia infantilă etc.

Seria ISTORIE, ETNOGRAFIE relatează conținutul cărților și studiilor de specialitate, care apar în peste 18 țări, referitoare la știința istoriei (teoria, istoriografia, istoria în învățămînt), științe auxiliare, izvoare istorice scrise, istoria României, istoria universală, diplomație, arheologie, etnografie, etnologie, antropologie, paleografie, etnosociologie, etnogeneză, muzeografie etc.

Seria TEORIA ȘI ISTORIA LITERATURII ȘI ARTEI redă conținutul celor mai importante cărți din domeniile: estetică, literatură, folclor, muzică, arte plastice, teatru etc. Sînt prezentate, în deosebi, lucrările de sinteză și materiale care dezbate problemele cele mai actuale ale mișcării științifice mondiale de specialitate.

Seria LINGVICĂ, FILOLOGIE publică materiale referitoare la realizările cele mai noi din domeniul lingvistic general și al studiului limbilor. Sînt tratate probleme privitoare la învățarea limbilor cu ajutorul metodelor moderne de programare și al laboratoarelor de limbă, probleme privind raportul dintre limbă și educație, limbă și cultură, psiholingvistică, comportament lingvistic, limbaj infantil, fiziologia vorbirii etc.

Seria ȘTIINȚE ECONOMICE și seria ȘTIINȚE JURIDICE interesează, în deosebi, specialiștii din domeniile respective.

Abonamentele se fac la oficiile P.T.T.R., factorii poștali și difuzorii de presă.

Prețul unui abonament anual la fiecare serie a Revistei de referate și recenzii este: 60 lei individual și 200 lei pentru instituții și întreprinderi.

Informații la Centrul de documentare științifică al Academiei Republicii Socialiste România, București, str. Gutierrez nr. 3 bis, sectorul 6, telefon 16.40.70.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI

Tg. MUREȘ

ANUNȚĂ:

scoterea la concurs a următoarelor posturi:

FACULTATEA DE FILOLOGIE

1. Post de lector, la disciplinele Limba română contemporană (metodologie) și Noțiuni de istoria limbii române, de la catedra de limbă și literatură română, poziția 9.

1. Post de lector, la disciplinele Istoria contemporană a României și Istoriografia României, de la catedra de istorie-geografie, poziția 9.

1. Post de lector, la disciplina Economie politică, de la catedra de științe sociale, poziția 4.

II. FACULTATEA DE MUZICĂ

1. Post de asistent, la disciplinele Armonie, Contrapunct și Viorcă (fours individual) de la catedra de muzică, poziția 18.

Candidații la concurs vor înainta la rectoratul Institutului Pedagogic de 3 ani Tg. Mureș, str. N. Iorga nr. 1, în termen de 30 de zile pentru posturile de lector și în termen de 15 zile pentru postul de asistent, de la publicarea acestui anunț în Buletinul Oficial, o cerere de înscriere, la care se vor anexa:

1. în cazul cînd diplomele de studii sînt obținute în străinătate, se vor depune traducerea legalizată a acestora, în 2 exemplare, precum și copie legalizată, în 2 exemplare, de pe adresa Ministerului Învățămîntului — C.S.D. privind echivalarea acestora.

Concursul se va ține în termen de 3 luni pentru posturile de lector și 15 zile pentru postul de asistent, de la data publicării acestui anunț.

INSTITUTUL POLITEHNIC — TIMIȘOARA

ANUNȚĂ:

anularea scoaterii la concurs a următoarelor posturi care au fost publicate în Gazeta Învățămîntului nr. 1013 din 17 octombrie 1969:

FACULTATEA DE MECANICĂ

— Profesor la catedra de material rulant, disciplina Motoare de tracțiune, poziția 2 din statul de funcțiuni.

FACULTATEA DE ELECTROTEHNICĂ

— Profesor la catedra de Bazele electrotehnicii, disciplina Electronică neliniară, poziția 4 din statul de funcțiuni.

FACULTATEA DE CONSTRUCȚII

— Asistent la catedra de geometrie descriptivă și desen, disciplina Geotehnică și fundații, poziția 15 din statul de funcțiuni.

LICEUL DE CULTURĂ GENERALĂ DIN DRĂGĂȘANI JUDEȚUL VILCEA

Roagă pe foștii elevi și profesori să trimită fotografiile și documente legate de activitatea liceului dintre anii 1919 și 1969 în vederea organizării sărbătorii semicentenarului la 14 decembrie 1969 la DRĂGĂȘANI la care sînt invitați să participe.

ȘTIRI • ȘTIRI • ȘTIRI

Dincolo de limitele programelor școlare

La Liceul „Jeanne d'Arc” din Clermont-Ferrand funcționează de doi ani un cerc de artă care aduce o largă contribuție la lărgirea orizontului de cultură generală al elevilor dincolo de limitele planului de învățămînt și ale programelor școlare.

Problemele tratate în cadrul cercului se referă la evoluția istorică a conceptului despre artă și a realizărilor plastice. Li se vorbește astfel elevilor despre existența încă din preistorie a unor activități care aveau alte scopuri

decît satisfacerea nevoilor de subsistență, despre rolul creației artistice în cadrul acestor activități, despre plăcerea estetică și natura ei, despre caracterul operei de artă, despre tehnica artelor plastice, despre diversitatea stilurilor (clasicism, baroc, romantism, simbolism, naturalism, impresionism, tendințe expresioniste și arta nonfigurativă), despre arta în viața de toate zilele — arhitectura și artele decorative moderne.

Fiecare ședință a cercului plastic cuprinde o ex-

punere, discuții, proiecte, audii pe disc, precum și studii eticive opere plastice, însoțite de explicații. Activitatea

O conferință consacrată învățămîntului din regiunile polare

Nu de mult a avut loc la Montreal, în Canada, o conferință internațională în cadrul căreia s-au discutat probleme ale învățămîntului în rîndul populațiilor din regiunile polare. La conferință au luat parte oameni de știință, pedagogi și reprezentanți ai organelor de învățămînt din Canada, Statele Unite (Alaska), Danemar-

ca (Groenlanda), Norvegia, Suedia, Finlanda și U.R.S.S.

Scopul conferinței a fost de a clarifica o serie de probleme privind instrucția școlară a populațiilor din regiunile polare și pregătirea cadrelor naționale de pedagogi în funcție de situația politică, economică și culturală a acestor populații.